

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Procesul pentru mănăstiri.

Sibiu, 10 Aprilie n.

În procesul pe care l'a fost întentat mitropolia gr. ortodoxă română din Sibiu înainte cu doi ani patriarhiei gr. ortodoxe sârbești din Carloveș pentru cedarea unor mănăstiri din Banat, cari înainte de reînființarea mitropoliei noastre erau comune, dar Sârbii le-au ținut și după aceea în exclusivă lor posesiune, a adus sentință și forul al doilea judecătoresc, tabla regească din Budapesta.

Pertractarea la tablă a acestui proces mare a durat mai multe săptămâni, iar Joi, săptămâna trecută, a fost publicată sentința din partea preșidentului de tablă, *Barthodiszky*. Prin ea se dă câștig de cauză mitropoliei noastre, care a reclamat patru mănăstiri din Banat, cu averile lor imobile, și n'a recunoscut îndreptățirea Sârbilor asupra mănăstirii Hodoș-Bodrog, reclamată de ei, și care a fost totdeauna română, nu comună.

Tribunalul regesc din Budapesta a adus la timpul său sentința, că cele patru mănăstiri reclamate de mitropolia română dela Sârbi, *remân și mai departe ale Sârbilor*, și mănăstirea Hodoș-Bodrog *remâne a Românilor*. N'au se ceară deci nimica unii dela alții. Tabla regească din Budapesta, prin sentința publicată Joi, a schimbat însă această părere a tribunalului și a decretat, că biserica sârbească este datoare se tolereze, cu privire la mănăstirile din litigiu, ca dreptul de proprietate și de dispunere asupra lor să se împartă între mitropolia gr. ort. română și patriarhia gr. ort. sârbă. Tot așa însă este a se împărți dreptul de proprietate între biserica română și sârbă și cu privire la mănăstirea Hodoș-Bodrog, căci și aceasta a fost comună.

Tabla regească a îndrumat apoi tribunalul regesc din Budapesta, ca judecătorie delegată, ca se facă împărțirea averii în procesul acesta, stabilind, ce se compete mitropoliei române, și ce patriarhiei sârbești?

Sentința tablei regești, pe care sperăm se o putem da în întregime, e motivată astfel, că mănăstirile au făcut servicii bisericii, confesiunii, naționalității. Averile mănăstirilor au fost donate de domnitorii din trecut, și au fost donate confesiunii, nu naționalității. Nu se poate spune deci, că ele formează ori au format proprietatea exclusivă a Sârbilor, ci a tuturor credincioșilor, cari se ținneau de confesiunea, căreia aparțin mănăstirile. Dela dreptul de proprietate asupra lor nu poate deci se fie exclus poporul de altă naționalitate, dar de aceeași credință.

Obiecționarea Sârbilor, că ar fi intrat prescripția cu privire la reclamarea mănăstirilor pe cale judecătorească, tabla regească decretează apoi, că în procesul acesta nu e vorba de vreun drept privat, ci de drepturi de

stat, la cari nu se pot aplica dispozițiile despre prescripție, ca la procesele de drept privat.

Probabil, că Sârbii vor apela sentința și procesul se va judeca și la înalta curte de cassație.

Războiul și iubirea creștinească.

III.

Să mergem acum mai departe.

Dacă omenimea nu poate se trăiască și nu poate se desvolte și valoreze o viață religioasă-morală, aici pe pământ, fără satisfacerea multelor trebuințe fizice și spirituale de viață ale omenimei, — atunci nu poate nici omenimea să trăiască și se prospereze fără anumite comunități bine delimitate.

Nu există viață omenească fără comunitate familiară într-o formă oarecare. Nu există viață omenească fără comunitate de stat, earăși într-o formă oarecare. Unii filosofi istorici afirmă chiar, și istoria religiei confirmă verdictul lor, că viața și conștiința de stat a existat înainte de viața individuală. Celce cooperează deci la ridicarea familiei, sau la ridicarea statului, contribuie la conservarea și dezvoltarea vieții omenești, ca temelie, pe care trebuie și poate se înflorească desevârșita viață religioasă-morală.

Lucrul acesta l'a recunoscut și l'a spus în felul său Toma de Aquino, dar l'a recunoscut și l'a spus și Luther, în altă formă, cu o și mai pronunțată apreciere a importanței familiei și a statului. El nu a încetat se propage ideea, că un tată de familie, care și conduce casa în mod evlavios, și mama, care în evlavie își leagă, grijește și crește copilul, tot așa exerciază iubirea creștinească și sevrșește munca pentru atingerea împărăției lui Dumnezeu, ca și preotul și ca și misionarul. Și tot așa n'a încetat Luther a propovedui, că politicianul, care sevrșește muncă politică, nu pentru sine, ci pentru binele poporului, deci pentru omenime, exerciază iubirea creștinească și sevrșește munca pentru atingerea împărăției lui Dumnezeu ca preotul și ca misionarul.

Bărbați mari de stat, crescuți în spirit creștinesc, au fost pe deplin conștii de lucrul acesta. Astfel Bismarck, cum se știe din convorbirile sale, era conștiu, că sevrșește muncă dumnezească, atunci când face politică în favorul poporului său. Și avea toată dreptatea. Pentru că viața omenească e periclitată și nu se poate desvolta în mod corect atunci, când nu și împlinește fiecare datorințele politice față de poporul său, întocmai precum periclitată e și nu se poate desvolta corect nici atunci, — când nu fiecare își împlinește datorințele de tată, de mamă, de copil ascultător.

Cât de multe și cât de varii sunt după toate acestea cărările, pe cari umblă, și trebuie se umble, iubirea creștinească! Cât de multe și cât de

varii sunt mijloacele, de cari se servește, de cari trebuie să se servească, pentru a și ajunge scopul, care e, crearea unei omenimi vii, desevârșite din punct de vedere religios-moral, stăpânită de credința în Dumnezeu și de iubire, chemată se stăpânească lumea și natura! Mijlocul de care se servește e, ori predica și serviciile preoțești, ori plugul și sapa, aratul și sămenatul, ori ciocanul și ferestrelul, ori acul și calapodul, ori cumpărarea și vinzarea, ori scrutarea și gândirea, poezia și pictura, medicina și îngrijirea de bolnavi, pe scurt, serviciile făcute omenimei, serviciile făcute patriei, serviciile făcute familiei!

Noi nu ne putem închipui mulțimea și varietatea acestor mijloace, fără să ne punem o nouă întrebare, anume: Se poate folosi iubirea și de mijloace, cari provoacă dureri prin eficacitatea lor? Se poate ea folosi de exemplu și de constrângere, de forță? Pentru a face bine, poate ea se provoacă dureri?..

Cei sentimentali au fost totdeauna gata cu răspunsul, care era negativ. Cum poate iubirea se provoacă dureri? Dar să ne gândim numai, că oare Dumnezeu, în care credem noi, nu e Dumnezeu iubirei, și totuși, nu a trimis el diferite rele și dureri asupra omenimei, pentru că să și realizeze scopurile sale cele mari? Miseria, încunjurata, temuta, urgisita miserie, nu s'a dovedit ea oare demultea ca o puternică binefăcătoare? Ca o unealtă indispensabilă a înțeleptei prevedințe în gospodăria lumii?..

Istoria popoarelor și a indivizilor ne învață, că omenimea e espusă primejdiei de a se îngloda și a degenera în lenie și trândăvie, cum și în alergarea după plăceri, dacă nu ar sili-o miseria se facă neconținut opintiri nouă, dacă nu ar îndemna o se facă mereu invenții și descoperiri nouă, dacă nu ar împintena-o să și încordeze de nou și neconținut puterile fizice și spirituale pentru a le desvolta neconținut. Lozinca e deci: *escelsior*, tot mai în sus! Să precumpănim deci bine lucrurile, înainte de a ne croi judecata finală.

Dacă precumpănim bine lucrurile, va trebui să concedem din capul locului, că prin forță și constrângere nu poate fi realizat scopul suprem, spre care nizește iubirea creștinească. Prin forță și constrângere nu pot fi înrădăcinate în om, — cum cu greșală se credea în evul mediu, — adevărata religiozitate, adevărata moralitate, credința în Dumnezeu și iubirea. Ceremoniile culturii, legalitatea, poate fi impusă; religiozitatea și moralitatea însă nu. Pentru a le sădi acestea în inimi, au se fie aplicate încă și alte mijloace.

Știm deja, că supremul scop pe care-l urmărește iubirea creștinească nu e singurul scop, spre care ea nizește. Pentru că aici pe pământ să se poată crea și desvolta o desevârșită viață religioasă-morală, trebuie să fie asigurat și dreptul de existență

și dreptul de acțiune al vieții omenești. Iar pentru că existența, dreptul de existență al vieții omenești, să fie asigurat în estensiune cât de largă, sunt între împrejurări indispensabile, necesare: *forța și constrângerea*. Dar bunul suprem pe care-l dorește iubirea nu poate fi atins numai prin forță și constrângere; ceva însă poate fi atins prin ele, aceea ce trebuie se fie atins, ca se poată fi posibilă atingerea supremului bun. Fără munca creațiunii nu era doară posibilă nici munca desevârșirii a lui Isus. Cu alte cuvinte, prin forță și constrângere poate fi atins ceva ce-i convine, ce trebuie să-i convină și iubirii.

Voiu înșira unele exemple, cari nu devin de loc mai slabe prin faptul, că în chestii analoge s'a folosit și Luther de ele și chiar și alții.

Un pedagog are de a face cu o mulțime de elevi, pe cari îi iubește în măsură egală. Intre ei se află și unul plin de răutate pronunțată. Pedagogul îl pedepsește. Pedagogul bun știe însă foarte bine, că prin simpla pedeapsă copilul nu se îndreaptă, nu poate fi schimbat în interiorul său. O reînnoire religioasă-morală, o renaștere, în cazul acesta nu se poate forța prin pedepsire. Pentru ajungerea scopului trebuie să fie aplicat și alt mijloc, ca o activitate specifică educativă și duhovnicească a pedagogului. Efectul simplei pedepse în asemenea cazuri e cunoscut: se provoacă frică, dar nu îndreptare. Și totuși, pedeapsa nu e de prisos. Căci deși ea nu îndreaptă pe copilul rău, nu-i schimbă interiorul, ci îl face numai se simtă frica, — totuși prin aceasta îl împedecă, între împrejurări, pe el, precum și pe cei espusi la asemenea ispite, ca și el, să prefacă în fapte sentimentele rele, și prin aceasta e scutit și el și alții de păgubiri. Nu e mult atâta, nu e tot ce ar trebui se fie atins, dar totuși e ceva ce trebuie să-i zacă în interes și iubirei.

Tot așa stăm apoi și cu pedeapsa de stat, sau judecătorească, cu toate că sună cam ciudat când o aducem în legătură cu pedepsirea elevilor minoreni, aparținând ea cu totul altui teren. Filosofia dreptului penal a abandonat de mult părerea, că prin pedeapsa de stat criminalul ar putea fi cumva îndreptat. Pentru a se putea ajunge la îndreptare, trebuie aplicat și alt mijloc, durere, de multe ori negles și întârziat, pe care l-am putea numi: activitatea specifică educativă și duhovnicească a societății.

Despre eficacitatea pedepsei de stat încă se poate spune, că ea inspiră frică, dar nu provoacă îndreptare. Și totuși pedeapsa de stat nu e de prisos. Deși ea inspiră numai frică, totuși creiază și zăgazuri și împedecă între împrejurări pe criminal și pe cei espusi la asemenea ispite, ca și el, să nu și prefacă în fapte sentimentele rele, periclitând prin aceasta ființa și dreptul de existență al societății omenești, din care fac parte criminalii înșiși. E puțin, dar totuși e ceva, ce trebuie se convină și iubirii,

Și tocmai de aceea, un creștin sincer, cuprins de adevărată iubire etică, când se săvârșește vre-o crimă, va face arătare în contra criminalului, fie că crima s'a săvârșit în contra lui, ori în contra altora. O va face aceasta, dacă are sentimente morale, nu din ură față de criminal, căci cine știe, între ce împrejurări a devenit acesta criminal. Și dacă e puțin mai luminat, face arătarea, nu în nebuna închipuire, că criminalul va putea fi îndreptat sufletește, căci prin arătare, întemnițare, decapitare, nu se îndreaptă nime. Face aceea ce face pentru societate, fără de care la cele din urmă nici criminalul nu poate exista, și pentru ca se apere societatea de alte rele și fapte criminale. Cu alte cuvinte, face aceea ce face spre binele semenilor sei, din iubire față de aceștia. Arătarea e pentru el datorință isvorită din conștiință, din iubire, și el nu poate să se dea în laturi dela împlinirea ei, cum se întâmplă câte odată, nici din comoditate, nici din vre-o frică oarecare de răsbunarea ulterioară a criminalului. Tocmai aceasta ar fi lenevie, lașitate, egoism, lipsă de iubire!

Pentru orfelinatul din Sibiu.

Consistorul eparhial din Oradea-mare a ordonat adunarea de oferte benevole pe seama orfelinatului românesc din Sibiu din toate comunele bisericesti aparținătoare aceluși consistor, prin următoarea circulară, adresată sub numărul 554/916 B. către toate oficiile protopresbiterale și parohiale din districtul consistorului eparhial gr.-or. român din Oradea-mare:

După cum ați luat cunoștință pe cale ziaristică, consistorul arhidiecezan din Sibiu a deschis o colecție publică pentru întemeierea și susținerea unui orfelinat, merit a crește și a adăposti pe orfanii români, rămași fără scut și fără mijloace de trai în urma războiului actual.

În aceste zile de grea încercare, de grele patimi și nevoi, când sute și mii de orfani români sunt avizați la mila și la ajutorul deaproapelui, credem că e de prisos să stăruim asupra importanței extraordinare și asupra trebuinței arzătoare a unui astfel de așezământ cultural și filantropic pentru fiii neamului și ai bisericii noastre.

Ne mărginim să amintim numai, că ideea orfelinatului din Sibiu și acțiunea întreprinsă în favoarea lui a fost primită cu înțelegere și însuflețire în mitropolia întreagă. Colectele publice și private, dăruirile frumoase, cari se fac pretutindeni în acest scop, sunt tot atâtea probe nouă, că spi-

ritul de jertfă și milostenie, dragostea creștinească față cu deaproapele și înțelegerea pentru nevoile mari ale neamului, viiază și în vremile aceste grele în inimile cărturarilor și credincioșilor noștri.

Orfelinatul din Sibiu este proiectat astfel, ca într'insul să fie adăpostiți cât mai mulți orfani săraci din întreaga mitropolia noastră ortodoxă.

Mulți orfani au rămas și vor mai rămâne, de sigur, după mulțimea credincioșilor noștri din acest district consistorial, cari se luptă și mor pentru patrie și tron.

Se cuvine deci să ne luăm și noi partea de jertfă pe altarul filantropiei, să ne dăm și noi obolul pentru orfelinatul chemat a alina suferințele și a șterge lacrimile copiilor noștri săraci.

Consistorul nostru își consideră de datorie morală să sprijinească acțiunea și colecta întreprinsă de ven. consistor arhidiecezan, cu ajutorul binevoitor al organelor sale subalterne.

Convinși, că preanonații domni protopresbiteri, și în general onorata noastră preoțime, este deplin pătrunsă de importanța etică și menirea culturală și socială a acestei acțiuni, facem apel la simțul ei de datorință, invitându-o să contribuie și dânsa și să adune oferte în bani dela credincioșii cu dar de mână din parohiile noastre.

Dispunem drept aceea, ca fiecare preot să tălmăcească circulara prezentă la înțeleșul poporului și pe urmă să poarte un disc separat în biserică, în 3 Dumineci consecutive, apoi să umble și pe la casele poporenților, adunând dăruirile în bani, cari se vor oferi în acest scop.

Ofertele se vor induce într'o listă pregătită și rubricată de preot, care după încheierea colectei se va înainta oficiului protopopesc, deodată cu banii colectați, cu raport oficial, până la 1. Iunie a. c.

Iar colectele cari s'ar fi deschis până acum din inițiativă particulară, din partea oficiilor noastre subalterne, se vor contopi cu această colecție generală.

Oficiile protopopești vor înainta sumele colectate, împreună cu listele, până cel mult la 15 Iunie n. a. c. consistoriului arhidiecezan în Nagy-szeben, făcând totodată raport consistorului nostru despre sumele colectate și trimise destinațiunii lor.

Oradea-mare, din ședința consistoriului eparhial, ca senat bisericesc, ținută la 15/28 Martie 1916.

Vasile Mangra m. p.,
vicar episcopesc.

Vorbirea cancelarului german. Domnul Bethmann-Hollweg, cancelarul Germaniei, a rostit o vorbire senațională în consiliul imperial din Berlin, din care vorbire se desprinde pe deoparte siguranța biruinței finale, pentru că orice planuri diabolice se mai nascocoască împătărită înțelegere, ele nu vor putea fi realizate, căci puterile centrale vor ști și vor putea împedeca executarea lor, iar de altă parte reiese, că numai împătărită înțelegere poartă vina, pentru că războiul se mai continuă încă, ceea ce înseamnă, că Germania ar fi gata se lege pacea în fiecare moment, dacă cei din împătărită înțelegere ar cere pace. Dar în loc de vorbe de pace, cei din împătărită înțelegere au vorbe aspre, de ocară și de bajocură la adresa Germaniei, care apoi răspunde la ele cu faptele săvârșite la fronturi. Germania nu luptă pentru cuceriri, ci pentru asigurarea existenței proprii. Pentru Germania, pentru a ei mărire, iar nu pentru vreun petec din țară străină își varsă Germania sângele pe câmpul de război! Așa a spus cancelarul, iar vorbele sale au fost vorbe frumoase și înțelepte.

Războiul.

La frontul răsăritean și în Balcani situația e neschimbată. Ofensiva rusă poate fi considerată ca prăbușită. La frontul italian dușmanul a fost scos din mai multe poziții. Cam 150 de soldați italieni, cu treiofișeri, au ajuns în captivitate.

La frontul dela apus Nemții au cucerit teren nou, luând cu asalt câteva poziții dela Francezi, dintre cari au fost făcuți de nou prizonieri 700 de soldați, cu 16 ofișeri. Germanii operează după un plan bine stabilit, pentru a căruia ducere la bun sfârșit se cere însă timp mai îndelungat. Recunosc acum și foile franceze, că Verdunul are se cadă, deschizând pe seama Nemților drumul spre Paris, dar se mângăie cu aceea, că nu va fi hotărâtoare în războiul nici căderea acestei fortărețe puternice. Numărul prizonierilor francezi se urcă la 38.000, iar numărul tunurilor luate dela Francezi la 190, în luptele date în jurul Verdunului.

Nr. 3030 Școl.

Notă oficială.

În legătură cu circulara noastră Nr. 12625 din 19 Decembrie 1915 privitoare la împachetarea și espedarea fronzelor de mure adunate de elevii școlilor noastre, venim din nou a îndruma direcțiunile școlare de toate categoriile, ca espedarea să se facă de urgență pe adresa «M. Kir. Honvédelmi Ministerium Hadsegélyezõ Hivatala».

Sibiu, 24 Martie 1916.

Consistorul arhidiecezan.

„Totdeauna a fost așa“...

Correspondentul unui mare ziar atrage atenția redacțiunii asupra unui pasaj dintr'un articol istoric al lui Tackeray, care pune într'o lumină clară partea caracteristică a anglicanismului. Prima sa armă în lupta cu inamicul a fost și este calomnia. Tackeray, care după cum se știe, este unul din cei mai buni scriitori ai Angliei, spune despre compatrioții săi din vremea lui Napoleon I-ul următoarele:

„Străbunii noștri reprezintau bucuria în portretele lor pe George al III-lea, ca pe marele rege, pe Napoleon cel Mare însă ca pe micul Guliver. Ne mândream cu prejudecățile noastre, ne făleam cu rodomontadele noastre, zeflemeam și despretuim pe inimici noștri și li atacam cu toate armele, cu cele vulgare, ca și cu cele cinstite. Nu era minciună, care să n'o credem îndată, nu era crimă, care să n'o i-o imputăm fără ezitare. Am avut odată ideea să fac o colecție a tuturor minciunilor, pe cari francezii le-au scris despre noi, precum și a celor răspândite de noi în cursul războiului. Am avea astfel un curios memorial de falșitate omenească“.

Din aceste cuvinte ale englezului se vede, că englezii au fost totdeauna ca azi. Și ceea ce spune colaboratorul ziarului de su, nu-ți amintește oare campania lor de calomnie de «zi contra împăratului și poporului german? N'ai decât să întocmești numele de „Napoleon“ cu acela de Wilhelm al II-lea, și vezi aceea o asemănare izbitoră până și în detaliu.

De fapt, campaniile de calomnie ale Angliei începute cu foarte multă artă și grijă și date în seamă unor desenatori și scriitori speciali, merită un istoric al lor propriu. Când la 1803 Anglia a rupt pacea dela Amiens, pentru simplul motiv, că contrar promisiunii ei nu voia să libereze Malta, — ea a pus imediat în scenă o grandioasă campanie de calomnie contra Franței și a primului ei consul. Neutrii fură înundați cu broșuri și pamflete, tipărite parte în Olanda, parte în Anglia. În acestea Franța era descrisă ca un stat hărăpăreț și revoluționar, dar se evita cu grijă ori ce chestiune teoretică de comerț sau de marină.

Nu lipseau nici „atrocițiile belgiene“ de atacat. Fondul acestei scrieri calomnioase îl dădea campania siro-egipteană a lui Napoleon, care era descrisă în stilul romanilor și criminale. Ceea ce este azi olandezul Raemackers, a cărui specialitate e fabricarea caricaturilor lui Wilhelm al II-lea, era pe atunci desenatorul englez Gillray. Gillray era un caricaturist de talent, dar un om lipsit cu desăvârșire de scrupuli și corupt, care și-a sfârșit viața prin suicidul la vârsta de 68 de ani. Caricaturile lui Napoleon desenate de el erau foarte răspândite și au o valoare istorică anumită. Cea mai răspândită însă era o satirizare a expediției din Boulogne, în forma unei parodii a Iliadei. Caricaturile lui Gillray erau fregte foarte căutate la toți dușmanii regimului napoleonic și împăratul, dacă ținea la așa ceva, le ar fi putut găsi în fiecare dimineață la „Tuilleries“ (Palatul regilor Franței).

Începând dela 1803 n'a fost crimă, n'a fost infamie, pe care ziarele engleze să nu le impute lui Napoleon, mareșalilor, precum și fraților și surorilor sale, și pe care publicul englez să nu le fi crezut fără nici o dificultate.

Din contră, George III, cum ne asigură cu sarcasm Tackeray, a fost un mare rege.

FOIȘOARĂ.

In jurul unei traduceri

de Gh. Maior.

Mi-e nestrămutată credința, că toate popoarele sunt conduse de preoți, chiar și cele cari și i-au alungat și persecutat. Preoții pregătesc fericirea ori dezastrul neamurilor, cu mult înainte de a ajunge faptele la vedere. Războaiele ca și binefacerea cerească asupra oamenilor pornesc dela înălțimea la care stă glasul și conștiința preoțimii, dela credință și morala slujitorilor lui Dumnezeu, dela largimea vederilor acestor conducători de suflete. E destul și nu e greu să arunci numai o privire fugară asupra trecutului, ca să te convingi, că neamurile atunci, când au progresat au avut în frunte preoți demni, fețe bisericesti cu adâncă înțelegere a vieții și rostului ei și a ființei religioase, — și invers pentru casurile de regres, cu toate că evenimentele nu sunt legate totdeauna de nume preoțești. Și e destul să privești cu ochi înțelegători și azi, ca să observi același fenomen. Sub influența preoțimii stau masele în orice petec de pământ cu toate sbuciumările socialismului, și ale altor curente ostile, și sub influența pre-

otului stau indivizii, dacă în altă formă nu, cel puțin cu vârsta copilăriei, care oricum s'ar interpreta, sunt zorii și lumina vieții de mai târziu. Pentru aceea vedem la alții nizuinți nobile de a câștiga preoți buni, preoți cu vederi largi și cultură temeinică, și vedem preoți pătruși de înalta lor chemare. Iar oameni distinși și capabili, de muncă superioară stau în ajutorul lor, în ajutorul acestor reali conducători ai omeniei, și le ușurează agonișirea mijloacelor de aprofundare a problemelor de viață, deschid perspective asupra vieții, grupează și scot la iveală calități și scăderi în faptele înaintașilor; desigur nu pentru renume, ci pentru ca să facă un bine, să dea mână de ajutor.

Ce vom zice despre noi? Care popor a fost mai mult condus de preoții săi, decât al nostru? Cum? e altă întrebare; așa cum s'a putut. Și azi e tot așa, căci ne-o spun străinii, deși cu fapta nu se dovedește, așa cum s'ar cădea, ba ce e mai mult zi de zi regresăm. Și e explicabil. N'avem preoți destul de pătruși de însemnătatea chemării lor, — nu acuz, și nu afirm că toți ar fi așa, — n'avem fiindcă la noi, la Români, viața are alte țanțe: rang și avere, deci carieră bănoasă și plină de mărire, iar preoția e un refugiu și dispreț. La noi nimeni nu se nuzuește să dea ajutor preotului și înșiși preoții, împreună de grijile vieții zinice, nu se trapdă să-și ceară drepturile pozi-

ției lor. Laicii au dispreț față de cariera preoțească, iar preoții vaiete și descărujare, pentru cei cari s'ar apropia cu oarecare idealism de muncă. Împrejurările sunt grele, traiul și existența nu e destul de «comoadă», e drept, dar felul acesta nu va putea dăinui mult și preoția va trebui să-și câștige cinstea și valoarea, ce i se cade, justificate de munca ce-o săvârșește, dar trebuie năzuință, activitate, adunare de material, de forțe, de mijloace și-apoi de organizare sufletească, pentru a porni o muncă unitară.

Pe terenul acesta la noi s'a muncit prea puțin. Am avut alte grijă (și așa a fost bine); am făcut din biserică mai mult chestie de administrație și rit, am făcut niște perceptorate bisericesti, un drum care depărtează poporul de biserică, lipsind organizarea spirituală.

Îmi vor ataca poate mulți șirele acestea, dar trebuie să ne împăcăm cu adevărul și să recunoaștem că nu ne-am putut ridica, ca să primim lucrurile în curățenia lor, lipsite de interes prea personal, și o zic și eu, că nică nu se putea.

Dar lucrurile vedem că nu mai pot dăinui așa. Ne vedem nevoiați să ne punem la lucru, să ne adunăm forțe, să ne disciplinăm sufletește, să ne câștigăm dragoste de fapte alese și mijloace de-a putea pătrunde cât mai adânc cu privirea în marile probleme ale vieții; va trebui ca

preotul, și mai întâi el, să desfacă pececețile și să rășfoiască cartea vieții în primul rând bisericesti a altor neamuri, să descâlciască problemele, cari au frământat popoarele mai înaintate, probleme a căror deslegare a adus fericirea ori dezastrul, dupăcum le-au înțeles cei cari au stat în fruntea bisericii, — pentru că să capete energie, îndrăzneală, pătrundere, iubire de muncă, pentru ca să se formeze unitatea sufletească, să se deslușească drumul unei organizări trainice și binefăcătoare, pe care așteptăm cu încredere că vom și primi-o. Vremurile au înaintat și cer multe dela noi, și trebuie să ascultăm glasul vremii, dacă în sufletul nostru mai avem un dram de altruism.

Nimeni nu va putea afirma, că fericitul Șaguna a făcut totul, și deci noi n'avem decât să păzim cu mâinile în sân ce a făcut el. Șaguna a făcut mult, foarte mult, dar nu totul; a făcut bine, dar nu tot binele. A făcut ce ne trebuia mai întâi: o organizare a bisericii, dar nu o organizare a tagmei și a sufletului preoțimii și indirect a credincioșilor, Viața lui a fost prea scurtă, ca să ne-o pregătească și pe aceasta, deși a tins într'acolo. Rămânând însă numai pe lângă organizarea bisericii, ne vom trezi schimbați într'un mecanism, într'un perpetuum mobile de puțin folos.

S'a observat de câțiva vreme, că avem lipsă și de organizarea spirituală și s'au făcut începuturi. Vremurile însă stân-

A voi însă să faci o paralelă între acest rege, care era în parte vinovat de războiul nefericit cu America și care încă din 1806 era considerat ca adevărat nebun până în 1811, când s'a pus o reganță; a voi să faci o paralelă cât de departată cu Napoleon, — este o aberație istorică atât de mare, că nici nu poate fi luată în serios. Englezii au știut o la urma urmei singuri aceasta. Dar în campaniile lor de cîștigare ei nu aleg armele. Orci e englezesc, ia culoarea albă a nevinovăției candidide; cine se revoltă însă contra Angliei, merită chiar numai prin aceasta blăstemul ei.

NOUȚAȚI.

† Elena A. Popovici. O distinsă matroană din Brașov, doamna văduvă Elena A. Popovici, a încetat din viață în etate de 78 ani. Regretata defunctă, care s'a bucurat de multă stimă în societatea românească, a sprijinit totdeauna așezămintele noastre culturale și filantropice. Adâncă sa iubire pentru neamul, din care a făcut parte, se manifestă și în hotărârile sale ultime, prin care a lăsat câte zece mii coroane: pentru masa studenților «Virgil Onițiu», pentru biserica Sf. Nicolae din Șchei, pentru Reuniunea femeilor rom. din Brașov în scop de-a ajuta văduvele sărace; pentru orfelinatul Reuniunii femeilor române din Brașov; cinci mii coroane pentru fondul ziariștilor și alte 5 mii pentru societatea România Jună din Viena. Pe palatul muzeului «Asociațiunii» s'a arborat pentru decedata steagul negru. Veșnică fie-i pomenirea!

Deputați congressionali. În cercul Oravița a fost ales deputat din cler la congresul național-bisericesc domnul Dr. Petru Ionescu, consilier ministerial în Budapesta, iar în cercul Iam, domnul Dr. George Drogomir, protopresbiter în Iam. Ambele cercuri aparțin diecezei Caransebeșului.

Nu se roșesc ouă de Paști. Un ordin dat de guvernul nostru hotărăște, ca în anul acesta să nu se roșească și să nu se vâpșească obișnuitele ouă de Paști. Contravenienții se pedepsesc cu amendă și cu arest. Aceleași măsuri s'au luat și în Austria.

Al patrulea împrumut de război. În curând se vor face semnările la al patrulea împrumut de război atât în Austria, cât și în Ungaria. Cei ce au bani, în loc de a-i ține acasă fără să le aducă nici un procent, vor face lucru cumințe să cumpere obligațiuni de acestea de-ale statului. Un capital nu se poate mai bine pîsa, decât în asemenea efecte.

† Romul Furduiu. Despre moartea neașteptată a mult regretatului protopresbiter Romul Furduiu s'a dat din partea îndureratei familii următorul enunț învebrat: Romul Furduiu, paroh gr. or. rom. în Câmpeni, protopresbiter al tractului Câmpenilor, asesor consistorial, deputat al congresului național bisericesc etc. etc. după un ser-

jenesc continuare. Dar să ni se ierte îndrăzneala — afirmînd, că pregătirea s'a făcut prea pe neașteptate și prea de vreme (ca desvoltare); și aici e necesară o muncă precedentă, o muncă pregătitoare, nu a forme, ci a fondului.

Și aceasta se face prin literatură și scris, prin o predispoziție spre cele sufletești, căci ordinea sufletească va fi duhul noii organizări.

Dar la noi n'a avut cine să lucreze, n'am avut oameni, n'am avut puteri: punga noastră e prea săracă pentru asemenea lucruri. Dar dacă noi n'avem, găsim la alte neamuri; împrumutăm îndrumări și capital de muncă. Și în aceasta află eu rostul și însemnătatea traducerilor!

Și de traduceri bune avem lipsă cât de multă, și ași dori să văd o școală întreagă, ca la alte neamuri, de traducători folositori.

Așa că numai bine primită și primită cu căldură poate fi traducerea dlui Dr. G. Comșa: «Monahismul, idealurile și istoria lui», scrierea renumitului profesor universitar Adolf Harnack, care a pătruns adânc în ființa creștinismului, fără deose-

vicu conștient de 31 ani ca protopresbiter, plin de activitate pe terenul bisericesc, scolar și național, în anul al 60-lea al etății și al 31-lea al fericitei sale căsătorii, în urma unui scurt și greu morb. astăzi la 4 ore dimineate, împărțită fiind cu sfintele taine, și-a dat nobilul suflet în mâinile creatorului. Rămășițele pământești ale scumpului și neuitatului răposat s'au așezat spre vecinică odihnă Joi 24 Martie st. v. (6 Aprilie st. n.) 1916, la 2 ore p. m. în cimitierul bisericii ortodoxe orientale din Câmpeni. Cuprinși de adâncă durere aducem aceasta tristă și dureroasă știre la cunoștința tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților răposatului în Domnul. Câmpeni, 22 Martie st. v. 4 Aprilie st. n. 1916. Ana Furduiu n. Gall, soție. Dr. Remus Furduiu avocat, Dr. Eugen Rusu medic căpitan ginere. Laura Sever, Sorin și Iustin, fi, Ioan Gall cumnat, Ilie Furduiu învțător și soția Agația, Ioan Furduiu proprietar, Samfira Furduiu m. Narița, Ana Furduiu m. Coroiu, Maria Furduiu m. Narița frați și surori.

Donațiune frumoasă. În Timișoara, suburbul Elisabetin, a răposat nu de mult un harnic meseriaș român, Costa Mihailovici, fiu credincios al bisericii noastre, care prin rîncă și cruțare și-a agonisit o avere frumoasă. Copii n'au avut, și astfel văduva sa, doamna Flora Mihailovici, născ. Barbu, conform intențiilor rîposatului ei soț, dar măsurat și îndemnatul ei propriu de bună Românească și bună creștină, a testat averea agonisită împreună și evaluată la peste osută mii coroane și constătătoare din trei care frumoase și rentabile, în parte bisericii, și anume: o casă pentru biserică gr. ort. română ce se va înființa în Iosefiul Timișorei, altă casă a testat'ō bisericii gr. ort. române din Elisabetinul Timișorei, împreună cu o fundațiune de 4000 cor. iar a treia eșă a testat'ō neamurilor. Vrednică de toată lauda e venerabila matroană din Timișoara, și neamul și biserica cu recunoștință îi va pomeni numele, împreună cu al nobilului ei soț, care și până a fost în viață s'a îngrijit mult de biserica sa. Nobilii testatoare lungescă-i bunul Dumnezeu firul vieții, până la cele mai adânci bătrînețe!

Indreptare între cei ce au contribuit cu sume mai însemnate la fondul orfelinului din Sibiu. A fost publicată în ziarul nostru și familia Vasile Streulea. Numele de botez e însă greșit, adică: nu familia Vasile Streulea, ci familia Pavel Streulea a contribuit cu 100 coroane la fondul orfelinului.

† Maria Dumitrescu născ. Meșă preoteasă, după grele suferințe, fiind împărțită cu sf. taine, și-a dat sufletul în mâinile Creatorului, luni în 3 Aprilie n. în etate de 86 ani, în al 17-lea an al fericitei căsătorii. Rămășițele pământești ale defunctei s'au așezat spre vecinică odihnă Mercuri, în 5 Aprilie n. la 2 ore p. m. în cimitierul gr. or. din Ticsușul român. Fie-i țărât a ușoară și memoria binecuvîntată!

† Petru Lazar preot gr.-or. român, după lungi și grele suferințe, împărțit fiind cu sfintele taine, în al 53-lea an al etății și al 33-lea al precției, a adormit în Domnul Mercuri în 23 Martie (5 Aprilie) a. c. la orele 1 1/2 p. m. înmormântarea fericitului în Domnul a avut loc Sâmbătă în 26 Martie (8 Aprilie) la orele 10 s. m. în cimitierul din Prăjești. În veci să-i fie amințirea!

bire de confesiune și e omul cu adâncă privire obiectivă în viața bisericii lui Cristos.

Nu e vorba numai de monahism acolo; eu unul n'am putut găsi tractatul unei istorii a monahismului, ci o espunere a felului de traducere în fapte a creștinismului în diferite vremuri, în Răsărit și în Apus; am găsit lupta de ideale de viață și lupta cu problemele vieții. Ne pune în față monahismul cum a fost înțeles și cum ar trebui, dar paralel așează biserica; desprinzând și încheșgând din trecut icoana monahismului, ne trece pe dinaintea și icoana bisericii și lasă să se înțeleagă, cum ar trebui să fie ea și ce desvolute i s'ar cădea. Traducătorul spune în prefață, că autorul are păreri nefavorabile despre monahismul oriental, e adevăr; dar să nu fie înțelese rău aceste cuvinte; sunt nefavorabile, dar nu nedrepte. Monahismul oriental a creat puține personalități, fiindcă a ieșit din lume, și-a luat un ideal egoist, numai pentru individul monah și din veacul al V-lea înceace e tot același. Cel apusean a fost o organizație de albine, de oameni muncitori și de caractere și personalități, cari au creat istorie și nu numai a lor, ci și a bisericii și a întregii civilizații. Ar fi o parodie și un lucru puțin folositor să espun în extras și sigur diformând ideile distinsului profesor universi-

Lucrători chinezi. Ziarul muncitoresc La Bataille spune, că guvernul francez a trebuit să se decidă să aducă în Franța lucrători chinezi pentru arsenalele de marină.

Ajutorul aviatorilor. În conferența ținută în Paris s'a mai hotărât să se trimită în ajutorul italienilor numeroși aviatori francezi, în scop să înceapă acțiune împotriva locurilor fortificate austriace. În schimbul acestui ajutor, Italia are să pună la dispoziția fabricilor din Franța numeroase braze de muncitori... Ori ce dau italienii, numai ostași ba.

Italienii și Valona. Din izvor grecesc se vestește, că apărătorii italieni ai Valonei așteaptă în fiecare zi atacul austro-ungar. Italienii din acest oraș au să se retragă spre linia a doua de apărare, îndată ce se vor ivi dușmanii.

Părerea unui englez. Ziarul Dr. Dillon, corespondentul politic al ziarului Daily Telegraph, constată într'un articol, că perspectivele împătritei Înțelegeri erau foarte avantajoase la începutul războiului, — dar din zi în zi au devenit apoi tot mai rele. Dillon scrie: „Pe cele mai multe teatre de război iniți-tiva este de partea dușmanilor noștri, și noi rămănem tot așa cum am început, în defensivă. Si dacă te-ai hotărât odată pentru defensivă, nimic nu este mai greu, decât să treci la ofensivă. Când acceptăm părerea unor specialiști, că n'am fost în stare cu toată flota noastră să înfometăm Germania, trebuie să recunoștem, că siguranța victoriei noastre avem a'ō căutăm pe alte terenuri încă necunoscute.“ — Rusofiliile de pretutindenea ar putea să profite ceva de la englezul amintit.

Acum nu mai bea. Femeea Floruța lui Costan, din satul bihorean Oceni, avea un bărbat băutor. Ca să-l mai desvețe de nărav, i-a turnat de patru ori argint viu în vinul ce avea pe masă. Bădă Costan, după aceasta, n'a mai gustat băutura de loc, căci a deua zi a murit. Floruța, în închisoare, așteaptă judecata tribunalului.

Alți 500 de milionari. O revistă americană a făcut socoteala, că Statele unite au avut în August 1914 patru mii și o sută de milionari. Fabricarea de arme și munițiuni pentru războiul actual a sporit acum numărul acesta a alți 500 de milionari.

Pretioasele vieți! Gazete din Newyork se jăluiesc, că moartea unor călători americani și vapoarelor scufundate Sussez și Englishman a făcut profundă impresie, și că nici un eveniment de război dela catastrofa Luzitaniei n'a zdruncinat așa de cumplit poporul american... — Profunda impresie și cumplita zdruncinare trebuie să fie în adevăr uimitoare tocmai în America, unde în tot anul se prăpădesc sute și mii de oameni numai din cauză că autoritățile nu iau măsurile cele mai elementare de siguranță, bună orară în circulația pe străzile orașelor, în stabilimentele de industrie și în alte locuri.

Se apropie sfârșitul. Colaboratorul militar al unui ziar suedez scrie: Din zi în zi devine tot mai probabil, că armata franceză nu poate salva Verdunul și Franța. Germanii se apropie încet și metodic de ultima poartă de invazie a Franței. Când artileria grea va fi așezată în contra frontului de nord-vest al Verdunului, rezistența cetății

Nu acesta e scopul șirelor mele, ci altul: un semn de recunoștință pentru munca grea a traducătorului, și un îndemn ca să vedem ieșind și alte traduceri, și mai ales din lucrările distinsului Adolf Harnack, ale aceluia bărbat, care a studiat până și religiozitatea poporului nostru, exprimându-și justa părere că: «Românii au o mulțime de servicii bisericesti, cari ar putea deștepta multă religiozitate, dar ele în fapt se aseamănă cu scenele dela cultul idololatric, lipsind sentimentul religios», — pentruca să ne creăm și noi o literatură teologică și să ajungem să dăm ocazie unui alt Harnack să se exprime mai favorabil; iar al doilea scop: ca preoțimea noastră doritoare de regenerare și care înțelege rostul unei culturi teologice, să îndemne și să sprijinească și el munca celor cari nizuesc spre binele comun. Va fi de mare folos să cunoaștem lupta ce-au dus-o Apusenii, să învățăm multe dela ei, și astfel să ne pregătim pentru munca comună și unitară, care ne așteaptă și o așteptăm, încercând să fim adevărați conducători ai poporului.

Munca e multă, lucrători adevărați puțini; și și pe aceștia să-i descurajăm, ignorându-i?

va fi înfrîntă. De ofensiva de ușurare n'au să se teamă puterile centrale. Atacul rus dela Dünaburg n'a retras de sigur nici un soldat dela Verdun. Este adevărat, că un milion de soldați englezi se găsesc încă dincolo de canal. Dacă totuși nu încearcă să salveze Verdunul și linia Meusei, aceasta e dovadă, că trupele engleze nu vor putea încă mult timp să fie făcute apte pentru luptă. Faptul că lordul Kitchener nu îndrăznește să facă încercarea de a împedeca înfrâgrea decizivă a francezilor, este poate o înfrângere mai mare decât o ofensivă neizbutită.

Teatru.

Astăzi, Luni, se da „Im weissen Rössl“, comedie, în beneficiul artistului Carol Fűst, iar mâine, Marti, opereta „Eva“, în beneficiul cântăreței Aca de Barbu.

Cărți și reviste.

Calea Vieții, nr. 3 din 1916, cuprinde: Călea morții, Despre învierea omului prin post și pocăință. Nu trebuie amănată întoarcerea la Dumnezeu. Rugăciune, poezie de I. Belu. Pravila, de Popa dela București. Creștinilor: Nu primiți cărți și gazete prea ieftine ori de pomană. Versul judecării, de C. Manu. — Redacția și administrația în Vulcan, comitatul Hunedoarei. Abonamentul revistei lunare: 3 coroane pe an.

Tribuna Albano-Română, nrul 5 din 1916 cuprinde: Idealul național. Independența Albaniei. Om și om, narațiune. Religia cauza desbinării de veacuri a albanezilor. Downia prințul de Wied. Turbanul și eșarpa împărătească. Revistă politică. Ecoul presei. Bibliografii. Ilustrațiuni. — Revista, sub redacția dlui Petru Vulcan, apare de două ori pe lună. Abonamentul 12 lei pe an. Redacția și administrația: București, Bulevardul Pașe Protopopescu 102.

Pagini Literare. A apărut nrul 2 din 15 Martie 1916 cu următorul cuprins: Două scrisori, de I. Agărbiceanu. Reverie, poezie de I. Broșu. În spital, schiță de Sinbad. † Mitropolitul Ioan Mețianu. Închinare, versuri de I. U. S. Cronichă ș. a. Numeroase ilustrațiuni. — Abonamentul: 20 coroane pe an. Administrația: Arad, strada Zrinyi nr. 1/A. Redactor: Victor Stanciu. Revista apare de două ori pe lună.

Economie.

Folosele grapei de livezi.

Faptul că roada livezilor e din ce în ce mai nemulțumitoare, ne îndeamnă să atragem luarea aminte a economilor noștri asupra foloaselor, ce ni le dă întrebuințarea grapei de livezi (de mușchi). S'a dovedit, că prin grăpare pe lângă că s'a îndoi roada fanătelor, dar s'a îmbunătățit și calitatea ierbii. Grăparea e aproape de același preț cu gunoarea. Dacă grăpăm și gunoim, roada e de 3-4 ori mai mare. Gunoarea fără grăpare nu plătește mult. Profesorul Anderegg, în lucrarea sa intitulată „Cultivarea rațională a livezilor din locuri muntoase“, arată că o livadie împărțită în 4 părți deopotrivă de mari a dat rezultatul următor: 1. partea negrăpată și negunoită a dat 377 k'gr. fan; 2. partea negrăpată, dar gunoită 833 k'gr.; 3. partea grăpată, dar negunoită 770 k'gr., iar 4. partea grăpată și gunoită 1563 k'gr.

Prin grăpare se urmărește scopul de a îndepărta mușchii; de a scormoni (deschide) pământul așa, ca cei 3 factori dătători de viață pentru plante: aerul, umezeala și căldura, să poată străbate neimpedecați. O grapă de livezi bună e plug și în același timp și grapă, de oarece tate iarba bătuțită, scoate din pământ rădăcinile putrezite și prin aceasta înraurește asupra încolțirii (rămuririi) rădăcinilor sănătoase; stărpește o mulțime de insecte stricăcioase; risipește mușunoiile de furnici și de soboli, prin urmare iarba se poate tăia până la pământ. Despre acest folos s'au convins cei cari cöseau cu mașinile.

Cum astăzi neajunsurile sunt multe, nu putem recomanda din destul economilor noștri, ca parte singuratici, parte întovărășindu-se, să se provadă cu grape de livezi. Noi bucurosi le mijlocim procurarea de astfel de grape bune și folositoare.

Potrivit ar fi ca acest lucru preoțimea noastră să-l aducă la cunoștința populațiunii.

Sibiu, 7 Aprilie 1916.
Comitetul central al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu“.
Pant. Lucașu president.
Victor Tordăgiannu secretar.

1. Din scrisul meu de mai înainte cineva a forțat înțelesul, că eu cer numai scrieri originale; n'am afirmat așa ceva. Am respins prelucrarea, mai tot deauna slabă, deși noțiunea „prelucrare“ vrea să ne dea ceva mai bun ca originalul.

Nr. 126/1916 Prot. (52) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune in parohia de cl. III. Ațal, tractul Mediașului, se publică un nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare in „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- I. Jumătate din porțiunea canonică.
II. Jumătate din toate venitele parohiale fasonate in coala B.

Concurenții își vor așterne cererile de concurs subsemnatului oficiu protopresbiterial concernent, și a se prezenta in vre-o Duminecă ori sârbătoare pentru a cânta și predica respective a celebra.

Mediaș, la 10 Martie 1916.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Mediașului in conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Romul Mircea protopop.

Nr. 245/1916 Prot. (53) 2-3

Concurs.

Parohia de cl. III. Veseud din protopresbiteratul Agnitei, devenind vacantă prin strămutarea parohului in altă parohie. pentru întregirea ei se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima lui apariție in „Telegraful Român“.

Venitele sunt cele satorite in coala B. pentru întregirea dela stat.

Cererile de concurs înzestrate cu documentele necesare se vor înainta subscrisului.

Concurenții, după prealabila incuviințare a protopresbiterului, se vor prezenta in vre-o Duminecă sau sârbătoare in biserică spre a cânta și predica, eventual a și celebra.

Agnita, in 14 Martie 1916.

In înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean protopop.

A apărut

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Carte de rugăciune,

in care se cuprinde: Rugăciune de dimineață; rugăciunea sfintei treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; Psalmul „Miluește-mă Dumnezeule“, etc.; rugăciunile mesei; Simvolul credinței; rugăciune de seara; rugăciune către Dumnezeu Tatăl; rugăciune către născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea sfintei cruci; rugăciune către domnul nostru Iisus Cristos și rugăciune la nenorociri și alte necazuri.

Se află in depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană, și se vinde legată in coloare roșie și vânătă cu 20 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și in buzunar.

Preților, profesorilor și învățătorilor, la comanda de cel puțin 50 exemplare, pe lângă achitarea prețului sau expedarea cu rambursă, li se dă 20% rabat.

Este o carte de rugăciune foarte corespunzătoare nu numai pentru trebuințele sufletești ale ori cărui creștin, ci și ca dar la copii, precum și pentru ostașii din război, atât după cuprins, cât și după formă și exterior

A apărut

In editura comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Psaltirea bogată

tipărită in zilele Preafnălatului împărat și rege Francisc Iosif I, sub îngrijirea și binecuvântarea Inalt Preasfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop al bisericii ortodoxe române din Transilvania și mitropolit al românilor de religiunea gr.-or. din Ungaria și Transilvania, cavalier al ordului Francisc Iosif clasa I și al coroanei de fer clasa II. Proprietar al crucei pentru merite, membru in casa magnaților etc. etc.

Se află in depozit spre vânzare la Librăria arhidiecezană și se vinde legată frumos in piele roșie, fără copcii și ornament aurit, la mijloc cu sfânta cruce, cu 13 cor. scumpindu-se pielea, legată in pânză neagră și la mijloc imprimat o cruce, cu 10 cor. Revanzătorilor se dă rabat 20%. Tipar frumos cu litere latine, de calitatea primă, și hârtie fină și trainică.

La Librăria arhidiecezană, Sibiu, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină in catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști in față și la mijloc restignirea, tot aceeași și in dos, foile aurite, cu copcii, in o frumoasă cutie de păstrat 180 cor.

Acceiaș legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar in dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, in o frumoasă cutie de păstrat 162 cor.

Acceiaș legătură, in față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar in dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, in o frumoasă cutie de păstrat 120 cor.

Evangelia legată in piele Chagrin pe ambele părți imprimate evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat 38 cor.

Evangelia legată in piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben, cu copcii 27 cor.

Din cauza scumpirii materialului, s'a urcat prețul.

Cafea pentru Paști!

Afând puțină Cafea, in decurs de 2 luni voui fi constrins a sista Spedițiunile. Racomand a vă prevedea de timpuriu, căci sosește cu întârziere.

Table with 3 columns: Nr., 1-15 April, 15-30 April. Rows include Cuba bună, Cuba foarte fină, Cuba specialitate, and Mixtură Victoria.

1 kgr. Tea rusască 20 K (intre Cafea se poate trimite și 1/8 kgr. Tea).

5 kilograme se aspedează francat și vâmult prin rambursă poștală!

NB. Ca să fiu cruțat de corespondență multă, amintesc că alte mărfuri la nici un caz nu pot trimite; deci nici zahar sau Franck etc. nu se află.

In lipsă de Franck să se folosească Orz prăjit (Kneipp) căci e foarte corăspunzător.

Cu toată stima se roagă de sprijin:

F. A. Degan, comerciant de Cafea și Tea in Fiume. (51) (Postafici 163.) 5-10

ICOANE SFINTE

pictură de mână in oleu, pe pânză, in orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

- I. Adormirea Maicei Domnului, Bunavestire, Nașterea Domnului Iisus Christos, Fuga la Egipt, Iisus in biserică de 12 ani, La nunta din Cana, Iisus pe mare, Invierea lui Lazar, Schimbarea la față, Răstignirea lui Iisus Christos, Punerea in mormânt, Invierea Domnului, Înălțarea — Floriile, Tăierea împrejur, Nașterea Maicei Domnului, Pogorârea Duhului sfânt, Nașterea sfântului Ioan Botezător, Grigorie, Vasilie și Ioan, Adormirea sfintei Ane, Afierea capului sf. Ioan Botezător.

- II. Iisus pe Cruce, Înălțarea sfintei cruci, Ilie prorocul in carul de foc, Tăierea capului sfântului Ioan, P. Grigorie teologul, Sf. Vasilie

- III. Botezul Domnului, Constantin și Elena, Sfântul Dumtru călare, Sfântul George, Maica Domnului, Petru și Pavel, Arhanghelii Mihail și Gavriil, P. Ioan Gură de aur, Pp. Ioachim și Ana

- IV. Arhanghelul Mihail, Gavriil, Apostol ori-care, Domnul Christos, Iisus in muntele Maslinilor, Sfântul Dumtru, Sfântul George, Ilie Prorocul, Ioan in pustie, Sfântul Nicolae, Simeon, Andreiu, Evangelistul Ioan, Luca, Marcu, Mateiu, Prorocul Zaharia, Apostolul Iacob, Filip

Table with 4 main columns: Grupa I, Grupa II, Grupa III, și Icoane din Grupa IV. Each column has sub-columns for dimensions (39/50, 47/63, 55/68, 63/79, 74/100) and price (cor. foarte fine, fine, simple).

Prețurile indicate in șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tinochea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru prapori din orișice fel de materii și de orișice coloare pe lângă condițiile cele mai favorabile